

ROSTA.

SZOMBATHELY AVAGY LELKEK A PONYVÁN.

A „könyvmoly“, akinek minden könyvtár csemege-számba megy, örömmel vehette észre a szombathelyi múzeum könyvtárának feltűnő szaporodását. A gyarapodás jegyzéke nyomtatásban is megjelent, Páve l Ágoston igazgató szerkesztésében. A nehéz gazdasági viszonyok ellenére is — mondja a jegyzék előszava — a könyvtár gyarapodása állandó volt és a gyarapodás három év alatt megközelíti a kilencezer kötetet. Ilyen gazdagság láttára önkénytelenül is föltámad bennünk a kérdés: minő szempontok szerint válogatták össze ezt a nagy anyagot? Följazott kíváncsisággal és reménységgel fogtunk a katalógus átnézéséhez, de — sajnos — annál nagyobb lön csodálkozásunk.

A legkiválóbb nevek, amik a francia irodalmat képviselik a gyarapodásban: A b o u t, B o u r g e t, C l a r e t i e, D a u d e t és D u m a s. Ezeken kívül azonban csupa olyan név hemzseg a jegyzékben, amiket még a legtüzesebb francia irodalomtörténet sem ismer. Vannak ellenben a névsorban olyan elbeszélő írók is, — mint például Paul de K o c k, — akiknek működése épenséggel nem mondható épülésre-szolgálónak. A legnagyobb baj azonban az, hogy a valamire való írókat valósággal úgy kell kiböngészni fáradságos kereséssel a ponyvaíráások sokadalmából. Ha a könyvtárat öntudatos terv vezette a nagyközönség és a magyar vidéki intelligencia olvasmányainak összeválogatásában, akkor igazán nem értjük, miképen történhetett, hogy a fércmű-irodalom szinte valamennyi alakját, A c h a r d-tól R i c h e b o u r g-ig, megtaláljuk a szombathelyi új szerzeményekben... Szinte hihetetlen, hogy egy megyei könyvtár miképen juthatott hozzá ilyen teljes kollekciónak a leghirhedtebb és legismeretlembb írók rémtetteihez.

Nem is tudjuk elképzelni, minő múzeumi olvasó ízlésére számít a a szombathelyi könyvtárban például a *Szakállas asszony* regénye, a *Gyilkos naplója*, vagy mondjuk, a *Szűz özvegy története*... Más könyvtárból kiselejtezik, vagy titkos katalógusokba rejtik és csak történészek számára közvetítik az ilyen munkákat, Szombathelyen azonban közszemlére teszi, sőt hivatalos ajánlással propagálják a gyilkosságok, hátsólépcsőborzalmak és krajcáros detektív-történetek szennyirodalmát.

Nem kisebb érdekessége a katalógusnak a földrajzi, ethnografiai és klimatológiai rész. Itt kapjuk a *Les mystères du Sérail et des harems turcs* című tanulságos és ismeretterjesztő olvasmányt.

Bosszankodjunk, vagy ne vessünk mindezen? Ez volna a francia irodalom? — kérdezhetné joggal egy szombathelyi művelődni-vágyó olvasó. És joggal válaszolhatná, hogy ez inkább Sodoma és Gomorrha, avagy Babilon irodalmát reprezentálja... Talán fölösleges is beszélni róla, de a francia irodalom mégsem azonosítható a szombathelyi múzeum francia könyveivel.

(Szeged.)

H. F. Grenet.